

ORVOSI KÖNYVTÁRAK

MEDICAL LIBRARIES

A Magyar Orvosi Könyvtárak Szövetségének hivatalos lapja

2014. 11. évf. 2. szám

Tartalom

KÖSZÖNTŐ.....	3
HÍREK.....	4
Könyvtárbarátok Köre Zalaegerszegen	4
Elhunyt Vajda Erik	5
A Magyar Könyvtárosok Egyesülete 46. Vándorgyűlése	5
Informatio Scientifica – Informatio Medicata 2014.....	5
SZAKKÖNYVTÁROSI FIGYELŐ.....	8
Trendek a tudományos publikálásban.....	8
MOKSZ könyvtárak.....	19
Amerikából jöttünk.....	19
BÚCSÚ.....	24
Utolsó levél Milinek.....	24
Szerzői útmutató	26

KÖSZÖNTŐ

Kedves Kolléga, kedves Olvasó!

A könyvtárak, a könyvtárosok jövőjéről szóló diskurzusok szinte örökké jelen vannak szakmánkban, gyanítom, hogy ez az idők kezdetétől fogva, de legalábbis a könyvtáros hivatás kialakulása óta mindig is így volt. Sokan a jövőt firtató eszmefuttatásokat a hanyatlás, a krízis előjelének tekintik, holott valójában a megújulás, a változás az élet és a világegyetem legtermészetesebb része, amely velünk vagy nélkülünk, de mindenképpen bekövetkezik.

Hiszem, hogy az orvosi könyvtárak előtt rengeteg lehetőség áll, ha felismerjük az értékünket és szerepünket, amellyel az orvoslást, a tudományt, az egészségügyet segíthetjük. Hihetetlenül fontos azonban, hogy ezeket az értékeket ne csak saját magunk számára tudatosítsuk, hanem a fenntartó, valamint a nyilvánosság felé is kommunikáljuk. Ezért amellet, hogy energiát fordítunk a korszerű ismeretek megszerzésére és ezen ismeretek továbbadására a használóink (orvosok, kutatók, hallgatók, betegek, érdeklődők), sőt, a döntéshozók felé, kulcskérdésnek tartom, hogy minderről éves jelentés formájában adjunk számot. Ha minden könyvtár elkészíti a maga éves jelentését, akkor a fenntartók, a használók is pontos képet kaphatnak arról, hogy valójában mennyi mindenben tudjuk segíteni az ő tevékenységüket, és tesszük is azt, sokszor észrevétlenül.

Zárszóul hadd ajánljam szeretettel a 2014-ben 11. alkalommal megrendezendő *Informatio Scientifica – Informatio Medicata* konferenciát, amely a szakmai fejlődés, tapasztalatcsere és információszerzés remek színtere évről évre.

Batiz Judit
főszerkesztő
jbatiz@lib.sote.hu

HÍREK

Könyvtárbarátok Köre Zalaegerszegen

A Könyvtárbarátok Köre márciusi rendezvényének vendége Zöldi Péter, lapmenedzser, a weborvos portál ügyvezetője, volt.

A találkozó első részében weborvos oldalain viziteltünk, majd sajtószakmai szempontok alapján kaptunk háttér-információkat arról, hogy egy intézménynek, egy személynek mikor, mit, hol, mi módon érdemes az internet nyilvánossága elé tárni, az interneten való megjelenésnek milyen veszélyei, előnyei vannak.

A programot saját tapasztalatokat is megosztó kötetlen beszélgetés zárta.

Beke Gabriella
könyvtárvezető
bega@zmkok.hu
Zala Megyei Kórház
Egészségügyi Szakkönyvtár

Elhunyt Vajda Erik

2014. május 14-én elhunyt Vajda Erik, a Magyar Könyvtárosok Egyesületének egykori elnöke, az MKE Műszaki Könyvtáros Szekciójának alapítója.

Családja, barátai és volt kollégái 2014. június 4-én vettek tőle végső búcsút a Farkasréti Temetőben.

Az MKE Elnöksége, valamint Nagy Zoltán, a Műszaki Könyvtáros Szekció elnöksége búcsúztatóját az alábbi linkeken olvashatják:

<http://mke.info.hu/blog/2014/05/vajda-erik-emlekere/>

<http://mke.info.hu/muszaki/2014/05/19/bucsuzunk-alapito-elnokunktol-vajda-eriktol/>

A Magyar Könyvtárosok Egyesülete 46. Vándorgyűlése

2014. július 17-19. között Sopronban kerül megrendezésre az MKE 46. Vándorgyűlése, melynek idén a Nyugat-magyarországi Egyetem ad otthont.

A vándorgyűlés programját böngészve az egyes szekciók szakmai ülései, a tudományos előadások és a szakmai partnerekkel való találkozási lehetőség mellett számos kulturális illetve kötetlenebb programot is találunk, amelyhez Sopron pezsgő élete és a környék csodálatos tájai kiváló háttérrel biztosítanak.

Informatio Scientifica – Informatio Medicata 2014

Az Orvosi Könyvtárak előző számában tájékoztatást adtunk arról, hogy folyamatban van a 11. **Informatio Scientifica – Informatio Medicata** konferencia szervezése, amely idén **szeptember 24-26-án**, a Balassi Intézetben (1016 Budapest, Somlói út 51.) kerül megrendezésre. Az idei konferencia előadásai a konferencia központi gondolatául az „open access-open science”, vagyis a nyílt hozzáférés, nyílt tudomány témáját választottuk, amelyhez az alábbiakban közöljük a konferencia készülő programtervét.

Amellett, hogy természetesen szeretettel várjuk szeptemberben a kedves kollégákat, érdeklődőket, szívesen várjuk javaslataikat, véleményüket a készülő programmal kapcsolatban is.

1. nap 2014. szeptember 25. csütörtök

9.00-12.00 Nyitó plenáris ülés (Helyszín: Színházterem)

Köszöntő: Szél Ágoston (a Semmelweis Egyetem rektora)

9.30 Csermely Péter (Semmelweis Egyetem Orvosi Vegytani, Molekuláris Biológiai és Patobiokémiai Intézet): *Hogyan tanulják meg a bennünk lévő és a minket körülvevő hálózatok a legjobb alkalmazkodást a megváltozott helyzetekhez, és hogyan tudjuk segíteni őket ebben?*

10.00 Gerlinger Imre (Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar Fül-Orr-Gégészeti és Fej-Nyaksebészeti Klinika) *Fül-orr-gégészeti vonatkozások a képzőművészetben*

13.00- 14.50 Szekció I. - Délutáni plenáris ülés (Helyszín: könyvtárolvasó)

Üléselnökök: Mader Béla, Szellőné Fábián Mária

13.00 Bevezető előadó: Makara Gábor (MTA) *Open Access a világban - fejlemények 2014-ben*

13.25 Geges József (Ovidius Marketing Co., Ltd.) *Keresőgép vagy keresés optimalizálása*

13.40 Schubert András (MTAKIK-TTO) *Az egyetemi nyílt hozzáférésű publikációk és kiadói tevékenység tudományometriai vizsgálata*

13.55 Jan Luprich (EBSCO) *EBSCO eBooks – User Comfort & Acquisition Models*

14.10 Birinyi Péter (Mikszáth Gyógyszertár) *A biztonságos és folyamatos gyógyszerellátás online aspektusai*

15.10-16.50 Szekció II. (Helyszín: Könyvtárolvasó)

Üléselnökök: Bakos Klára, Dippold Péter

15.10 Federica Rosetta (Elsevier) *Open Access in Elsevier*

15.40 Michael Fanning (Wolters Kluwer Health) *Ovid Open Access: Know More with Medknow!*

15.55 Marzena Giers-Fidler: (Oxford University Press) *Oxford University Press Medical Journals Collection 2015*

16.10 Czeglédi Éva (ProQuest) *A ProQuest elektronikus könyvei: ebrary és ebl*

2. nap 2013. szeptember 27. péntek

9.00- 10.00 Plenáris ülés - MTMT (Helyszín: színházterem)

Üléselnökök: Karácsony Gyöngyi, Fonyó Istvánné

Keveházi Katalin (SZTE Klebelsberg Könyvtár)

Szluka Péter (Simmelweis Egyetem Központi Könyvtár) *MTMT és az intézeti repozitóriumok kapcsolata - bevezetési tapasztalatok*

Holl András (MTA KIK)

Áts József (ELTE Egyetemi Könyvtár)

10.15-12.00 Szekció III. (Helyszín: könyvtárolvasó)

Üléselnökök: Nagy Zsuzsanna, Virágos Márta

10.15 Bevezető előadó: **Grad-Gyenge Anikó** *Szerzői jogi kihívások a tudomány menedzselésében*

10.30 David Horky (Thomson Reuters) *Benefiting from the complete Web of Science*

10.45 Claudia Heidrich (Royal Society of Chemistry) *RSC Publishing & Open Access*

11.00 Bencsik Péter (Akadémiai Kiadó) *Open Access lehetőségek és tapasztalatok az Akadémiai Kiadónál*

11.15 Simon András (Monguz): *A nyilvános tartalmi lekérdező felületek támogatása a HunTéka eszközeivel*

Külön programok:

2014. szeptember 24. szerda (Központi Könyvtár, Szalon)

15.00-17.00 Régi kollegák találkozója

15.15-16.45 ProQuest Workshop

2014. szeptember 25 csütörtök (Balassi Intézet)

13.00-14.30 Ovid Workshop

14.30-17.00 EKK gyűlés

2014. szeptember 26. péntek (Balassi Intézet)

8.30-10.00 Elsevier Workshop

10.30-12.00 Minerva-EBSCO Workshop

13.30-15.00 MOKSZ Közgyűlés

SZAKKÖNYVTÁROSI FIGYELŐ

Trendek a tudományos publikálásban

Bikádi Katalin osztályvezető

bikadi.katalin@lib.elte.hu

Eötvös Loránd Tudományegyetem, Egyetemi Könyvtár

Az 2014.május 13-án az Állatorvos-tudományi Könyvtár, Levéltár és Múzeum jubileumi ünnepségén elhangzott „Numerokrácia : Trendek a tudományos publikálásban” című előadás bővített, átdolgozott változata

Absztrakt

Publish or Perish – Írj vagy leírnak! Az egyetemi kutatókra nehezedő publikációs nyomás szemszögéből vizsgáltam a jelenlegi publikációs trendeket: a közleményszám-növekedést, a publikációs kényszer okait, a publikálás-támogató eszközöket, a globalizáció és a publikálási nyomás pozitív (Open Access előretörése) és negatív (hibák, hiányosságok, manipulációk a publikálásban) hatásait, valamint a Magyar Tudományos Művek Tárát (MTMT). A publikációs mókuserékből egyelőre nem látszik kiút, a hozzá kapcsolódó trendek pedig – akár pozitív, akár negatív trendeknek tekintjük őket – irányukban korrelálnak a közleményszám növekedésével.

Tárgyszavak

Tudományos közlés, peer review, Open Access, MTMT

Trends of scientific publication

Extended version of the presentation on „Numerocracy – Trends of scientific publication” held on May 13th, 2014 at the jubilee event of the Veterinary Science Library, Archives and Museum, Budapest

Summary

Publish or Perish! The actual trends of scientific publication are analysed from the point of view of the pressure to publish academic researchers are suffering of. This includes the increasing quantity of articles, the reasons of the pressure to publish, the tools supporting paper writing, the effects caused by the globalisation and the pressure to

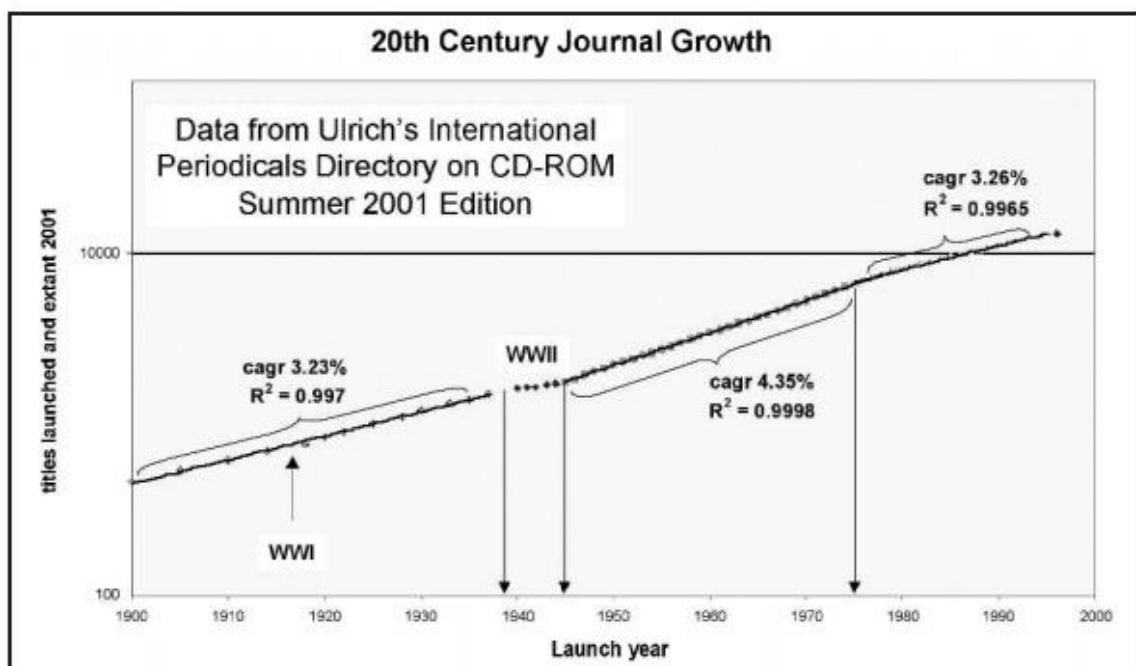
publish –the advance of Open Access on the positive side, and failures, mistakes and frauds in scientific publication on the negative side. MTMT (Hungarian Scientific Publications Database) is also examined. There seems to be no way out from the publication treadmill, meanwhile connected trends – considered either negative or positive – show correlation with the increasing quantity of articles.

Keywords

Scientific paper, peer review, Open Access, MTMT (Hungarian Scientific Publications Database)

Közleményáradat, publikálás-támogató eszközök

A publikációk számának növekedési trendje – 15 évenként megkétszereződik – ötven év óta ismert (1), és ma is érvényes [1. ábra]. (2) 2006-ban több mint 1,3 millió lektorált közlemény jelent meg, (3) a trend alapján 2014-ben mintegy 2 millió új tudományos közleményt becsülhetünk. Ilyen közleménymennyiség nem lenne előállítható és kezelhető publikálás-támogató eszközök: hivatkozás-kezelők, plágiumszűrők, ellenőrző, szerkesztő és kollaborációs alkalmazások nélkül. A legsokoldalúbb eszközök a publikációk tárolására is alkalmas hivatkozáskezelők: támogatják a hivatkozások cikkírás közbeni beszúrását, a bibliográfia-készítést, a társszerzők közötti (nem nyilvános) és a nyilvános megosztást. Legtöbbjük már mobileszközön is el-

1. ábra Lektorált tudományos folyóiratok számának növekedése 1900-2000

érhető. A legújabb ilyen fejlesztés a 2013-ban megjelent Colwiz (<https://www.colwiz.com/about>), amibe az Oxford-i Egyetem fejlesztői egy tudományos közösségi oldal funkcióit is beépítették – ez a trend még markánsabban megfigyelhető a Mendeley (<http://www.mendeley.com>) és a CiteULike (<http://www.citeulike.org>) hivatkozás-kezelő programoknál, de beszélgetőcsoportok szintjén tetten érhető a Zotero (<https://www.zotero.org>) esetében is –, sőt, ezt egy projektkezelő modullal is kiegészítették. A felsorolt oldalakban közös, hogy egyéni felhasználók számára a használatuk ingyenes – jóllehet a Mendeley esetében a tulajdonos Elsevier erőteljes korlátokkal tereli az egyéni felhasználókat az előfizetés irányába –, de rendelkeznek üzleti modellel az intézményi felhasználók számára is (a Colwiz esetében ez a modell még fejlesztés alatt áll). A legtöbb nagy adatbázis-szolgáltató is kínál ingyenes tárhelyet és hivatkozás-kezelő funkciókat a felhasználóinak: a ThomsonReuters az EndNote Basic-et, az Ebsco az EbscoHost-ba beépített mappa-modult, a Springer pedig a CiteULike-ot támogatja. Ugyanakkor az ingyenes programok többsége – a Colwiz és a CiteULike deklaráltan – azért jött létre, mert az egyéni vagy intézményi fejlesztő felhasználóként elégedetlen volt a piacon elérhető hivatkozás-kezelőkkel. A jellemzően egyetemi könyvtárak által összeállított internetes összehasonlítások zömmel ezeket a programokat, illetve a ProQuest előfizetéses RefWorks hivatkozás-kezelőjét és ThomsonReuters Reference Managerét vetik össze. Megfigyelhető, hogy a legnépszerűbb illetve az új fejlesztésű hivatkozás-kezelők egyre sokoldalúbbak, kezelésük pedig mind egyszerűbbé válik, illetve elmosódik/eltűnőben van a határ a tudományos közösségi oldal, az egyéni szövegtárhely, a hivatkozás-kezelő és a kollaborációs felület között – a jobb programok egy felületen, és természetesen mobileszközökön is integrálják valamennyi funkciót.

Míg a szerkesztő és ellenőrző programokat a szerző jellemzően a szövegszerkesztőbe beépítve, automatikusan használja a publikáció írásakor, a plágiumszűrő használata vagy mellőzése tudatos döntés eredménye. Az egyetemeken jellemzően a hallgatói, a kiadók a szerzői plágium detektálására használják ezeket (ha és akik használják), a saját publikáció plágiumszűrése nem jellemző, jóllehet így kínos mértékű szöveghasonlóságokat, hivatkozás nélküli (ön)idézéseket lehetne még a kéziratleadás előtt megelőzni.(4)

A publikációs kényszer okai

A kutatókra nehezedő publikációs nyomás oka a verseny. Az intézmények közötti verseny nem kis részben az egyetemi rangsoroknak köszönhető, ahol a közlemények tudományometriai adatai – és egyes rangsorokban az intézmény internetes „láthatósága” – nagyban meghatározzák az egyetem helyét a rangsorban. A kutatók igyekeznek megfelelni az egyetem vezetése

által támasztott publikációs elvárásnak, és – a Nobel-díjas Peter Higgs professzor szerint – „futószalagon gyártják a cikkeket”; szerinte ez már akadályozza a kutatást, és túlzott fontosságot tulajdonítanak neki. „Manapság meg sem kapnám az akadémiai állást.” – nyilatkozta. (5)

Az egyetemi rangsorok megjelenésekor visszatetszést keltett, hogy jónevű európai intézmények méltatlanul alacsony helyezést értek el. Bár azóta a legtöbb rangsor módszertani finomítással javított a helyzeten, a tudományos közvélekedés szerint a rangsorok továbbra is egyoldalúak és torzítanak, a módszertan pedig nem átlátható. (6) Ez intézményi elégedetlenséget, az pedig további rangsorokat szül, például a 2004-ben létrehozott Webometrics (<http://www.webometrics.info>) vagy a SCImago Journal Rankhez hasonlóan az Elsevier Scopus adatbázisának adataira épülő, 2009-től megjelenő SCImago Institutions Rankings (<http://www.scimagoir.com>) rangsort. 2014. május 13-án a rangsoralkotás az európai politika szintjére emelkedett: az Európai Bizottság közleményben üdvözölte egy új globális rangsor, az U-Multirank üzembeállítását, amit számos egyetemi és hallgatói szervezet bevonásával hoztak létre. (7) Országos és regionális rangsorok bonyolítják tovább a 17 globális rangsor miatt már amúgy is átláthatatlan helyzetet, amihez az egyetemeknek alkalmazkodniuk kell.

A globalizáció jobb és bal keze

Az 1980-as évekre a tudományos folyóiratcikkek 42%-át 3 kiadói csoport, a Reed Elsevier, a Wiley és a Springer adta ki.(8) Ilyen mértékű piaci dominanciájuk torzulást okozott mind az előfizetési árakban, mind a tudományos folyamatokban. A Nobel-díjas Randy Schekman kiáltványszerű cikkben hívta fel a közvélemény figyelmét az utóbbi torzulásokra (9), majd bejelentette, hogy emiatt laboratóriuma a továbbiakban nem publikál a Nature, Cell és Science folyóiratokban (10). Az előfizetési díjak évi 7-9%-os emelkedése a 2000-es évektől pedig a könyvtárakra ró olyan többletterhet, amit csak a beszerzések csökkentésével lehet megfinanszírozni, így a kutatóknak a

Table 2: Average 2014 Price Per Title by Country

Country	No. of ISI Titles	Avg. Price Per Title
RUSSIA	47	\$4,757
IRELAND	39	3,585
HUNGARY	12	3,226
AUSTRIA	26	2,944
NETHERLANDS	567	2,876
SINGAPORE	22	2,526
GERMANY	435	2,081
SWITZERLAND	86	2,027
ENGLAND	2,204	1,813
GREECE	5	1,468
NEW ZEALAND	24	1,444
UNITED STATES	2,800	1,142
CHINA	9	897
AUSTRALIA	65	661
SWEDEN	12	572
POLAND	13	543
FRANCE	121	532
JAPAN	55	519
NORWAY	16	516
CANADA	86	439
AVERAGE COST OF ALL TITLES:		\$1,608
SOURCE: LJ PERIODICALS PRICE SURVEY 2014		

2. ábra Folyóirat átlagárak/US\$ országonként

több publikáció „megtermeléséhez” kevesebb szakirodalmi forrás áll a rendelkezésére (11). Az előfizetési díjak emelése mögött nem a színvonal növelése, hanem a magas profitráta fenntartásának az igénye áll, nagy kiadók-nál éppúgy, mint a kis országok kiadóinál: az orvosi és természettudományi folyóiratok az Elseviernek 36,4%-os profitot termeltek 2000-ben (a piaci átlag 4,3%!) (8), de söpörjünk csak a saját házunk táján: a Web of Science adatbázis folyóirat-drágasági rangsorában Magyarország a 3. helyen áll. [2. ábra] (12)

Az Open Access előretörése

A tudományos közösség – közötté a Magyar Tudományos Akadémia is (13) – és az Európai Unió tudománypolitikája a nyílt hozzáférésű (Open Access) publikációk és publikációs csatornák számának növelésével válaszolt a problémára. A nyílt hozzáférésű publikációs modellekben a tartalom elérése bárki számára ingyenes, a lektorálás és publikálás költségét nem az előfizető, hanem jellemzően a szerző illetve a kutatását finanszírozó intézmény fizeti. Az egyre népszerűbb intézményi repozitóriumokban és tudományos közösségi felületeken azonban mind nagyobb mennyiségben jelennek meg lektorálatlan közlemények is, amiknek a tudományos színvonala olykor kérdéses. Ugyanakkor előremutató az egyetemi, konzorciális vagy hivatásos kiadók által kiadott, illetve szponzorált, lektorált Open Access folyóiratok számának és tudományos befolyásának növekedése. Egyre több folyóirat alakul hibriddé, ugyanabban a számban helyet adva a nyílt és az előfizetési hozzáférésű cikkeknek. (14)

A szerzőszám növekedése és inflációja

A publikációs kényszer negatív trendeket is előhívott. A szerzőszám növekedése önmagában nem negatív jelenség, a sokszerzős közlemények mindössze újfajta közleménysémát jelenítenek meg a tudományos közlés évszázadok óta meglévő hagyományai mellett. A trend negatív oldala a szerzőség inflálódása: az MTA V., Orvosi tudományok osztálya a 30 fölötti szerzőszámú közleményt tekint sokszerzősnek, de az Akadémia a „Speciális tudományometriai adatok” között feltüntetni rendeli a 15-29 szerzős közlemények számát is, magyarul a 14-nél több szerzős közlemény már más elbírálás alá esik. A jövőben az MTMT is a többitől eltérően fogja kezelni a sokszerzős művek idézettségét (forrás: Dr. Makara Gábor szóbeli közlése). A multicentrikus és a kutatócsoport által jegyzett kollaborációs szerzőségű közleményeket, amelyek elsősorban az orvostudomány és a fizika területén elterjedtek, az MTMT szintén 30 szerzőtől tekinti sokszerzősnek, de már egy 29 szerzős mű is jelentős előnyökhöz juttatja szerzőit egy néhány szerzős publikációhoz képest. [3. ábra] A 3. ábrán látható Lancet-cikk minden

szerzője magáénak mondhatja az impresszív impakt faktort és a mű összes idézőit, töredéknyi teljesítmény fejében: egy szerzőre kb. 1/6 oldalnyi szöveg jut, amit önálló közleményként nem tudna megjelentetni (forrás: Web of Science, letöltés: 2014.04.23).

WEB OF SCIENCE™ THOMSON REUTERS®

Back to Search

Full Text Options Save to EndNote online Add to Marked List

Compression stockings to prevent post-thrombotic syndrome: a randomised placebo-controlled trial

By: Kahn, SR (Kahn, Susan R.)^[1]; Shapiro, S (Shapiro, Stan)^[1,2]; Wells, PS (Wells, Philip S.)^[3,4]; Rodgers, MA (Rodger, Marc A.)^[4,5]; Kovacs, MJ (Ciceres, Michael J.)^[6]; Anderson, DR (Anderson, David R.)^[7,8]; Tagalakis, V (Tagalakis, Vicky)^[9]; Houwelling, AH (Houwelling, Adrielle H.)^[9]; Ducrot, T (Ducrot, Thierry)^[11]; Holcroft, C (Holcroft, Christina)^[2,10]; John, N (John, Niraj)^[11,12]; Eohymoo, S (Behmoss, Susan)^[14,15]; Mirza, M (Mirza, Mani-Jose)^[17]; Yeo, E (Yeo, Erik)^[18]; Smith, R (Smith, Pegrin)^[19,20]; Sridharan, S (Sridharan, Sam)^[21,22,23]; Kassir, J (Kassir, Jeannine)^[24]; Kearon, C (Kearon, Clive)^[25]; Chagnou, I (Chagnou, Isabelle)^[13]; Wang, T (Wang, Tuning)^[26]; Demers, C (Demers, Christine)^[28]; Hanmiah, R (Hanmiah, Rajendar)^[27]; Kaatz, S (Kaatz, Scott)^[28]; Selby, R (Selby, Rita)^[29,30,31]; Rathbun, E (Rathbun, Susan)^[32]; Desmarais, S (Desmarais, Sylvie)^[33]; Opavsky, L (Opavsky, Lucia)^[16]; Patel, T (Patel, Thomas J.)^[34]; Ginsberg, JS (Ginsberg, Jeffrey S.)^[29] Less

Group Author(s): DOCTORS Investigators

LANCET
Volume: 383 Issue: 9920 Pages: 883-888
DOI: 10.1016/S0140-6736(13)61902-9
Published: MAR 8 2014
View Journal information

Abstract

impakt faktor: 36,427

Citation Network

- 2 Times Cited
- 34 Cited References
- View Related Records
- View Citation Map
- Create Citation Alert

(Data from Web of Science™ Core Collection)

All Times Cited Counts

- 2 in All Databases
- 7 in Web of Science Core Collection
- 1 in BIOSIS Citation Index
- 8 in Chinese Science Citation Database

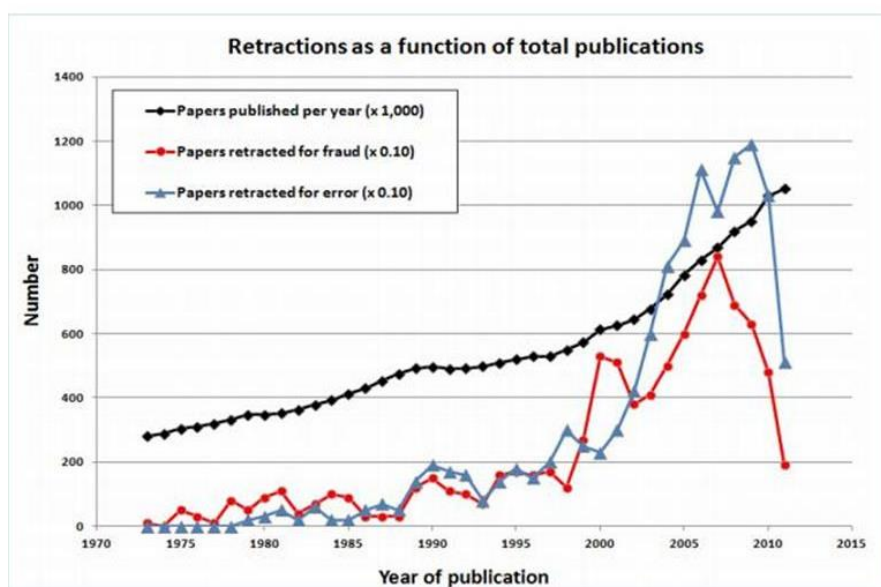
3. ábra 29 szerzős multicentrikus közlemény

Mennyivel jár jobban, aki sok társszerzővel publikál? Az MTMT-ben az ELTE 50 legidézettebb 2009-2010-es részecskefizikai cikkéből 9-nek van 12-nél több szerzője, ez az 50 közlemény 18%-a. Ezek a közlemények adják viszont a cikkek összesített impakt faktorának 40%-át. (Forrás: <https://www.mtmt.hu>, a mintavétel időpontja: 2014. április 25. Az MTA XI., Fizikai tudományok osztálya 100 szerzőtől tekinti a művet sokszerzősnek.) A magas impakt faktorú folyóiratokban nem könnyű közleményt elhelyezni, de egy tekintélyes szerzőhöz csatlakozva vagy egy sikeres kutatócsoport tagjaként sokkal jobb erre az esély, így pedig az ugyanabban az intézményben és ugyanúgy az élvonalban dolgozó, de átlagos szerzőszámú cikkeket megjelentető munkatársakhoz képest több mint kétszeres impakt faktor érhető el. A többszerzős műveket jellemzően többször is hivatkozzák: azok a többszerzős művek, amelyeknek legalább 2, különböző nyugat-európai országban kutató társszerzője van, átlagosan kétszer idézettebbek az „egyországos” illetve „egyintézetes” cikkekénél.⁽¹⁵⁾, idézi: ⁽¹⁶⁾ A nagy egyetemek tudományometriai szakemberei hasonló számításokkal ösztönzik az egyetem vezetését, hogy az intézeteik felé konkrét publikációs és tudományos együttműködési elvárásokat fogalmazzanak meg.

Hibák, hiányosságok, manipuláció

A magas közleményszám a kiadók belső működését is sújtja. A peer review problémáival 2011-ben még a brit parlament alsóháza is foglalkozott, és a bizottság jelentésében a kiadók számára a peerek kiadói továbbképzését javasolta. (17) Mik ezek a problémák? Először is a lassúság: a lektorok világszerte a kéziratok mintegy 30%-ánál késnek több mint egy hetet a lektori véleménnyel, az Egyesült Államokban azonban, ahol a legtöbb tudományos közleményt adják ki, ez az arány 49%. (18) Előfordul felületes vagy elfogult lektorálás, mint a 90-es években elhíresült Sokal-átverés esetében, amikor a neves elméleti fizikus egy vezető amerikai társadalomtudományi folyóiratnak küldött be kézirat gyanánt egy filozófiai és fizikai szakkifejezésekkel egyaránt alaposan kidekorált blablát. A közleményt kiadták. (19) A legutóbbi hasonló botrány 2014 elején robbant ki, mikor a Springer és az IEEE mintegy 120 közleményt kényszerült visszavonni, amelyekről bebizonyosodott, hogy a tartalom a SCIdgen szoftverrel generált halandzsa. (20)

A szerzők szintén sok hibát követnek el, véletlenül és szándékosan egyaránt. Pritchard bevezető tanulmányában szókimondóan felsorolja a tapasztalt szerzői vétkeket: plágium, hanyag hivatkozás, rossz helyesírás, olvasás elmulasztása.(4) A plágium mellett további szerzői manipuláció még az adatok kozmetikázása és a fölösleges hivatkozás (statisztikajavító önidézés illetve az irodalomjegyzék feltupírozása olyan közleménnyel, amire a szövegben nincs releváns hivatkozás). A hibák és manipulációk száma Steen, Casadevall és Fang átfogó kutatási eredményei szerint aggasztó meredekséggel, a közleményszám emelkedésénél jóval nagyobb mértékben növekszik. [4. ábra] (21)

4. ábra Hibák és manipulációk miatt visszautasított cikkek száma évenként

Az Open Acces parazitái

Az Open Access publikációs modellek élősködői a predátor illetve parazita kiadók, folyóiratok és konferenciák. Ezek tudományos minőséget, lektorá-

lást nem biztosítanak, csak a jóhiszemű szerzők pénzére és a becsapott szerkesztők hírnevére utaznak. A kellő körültekintés nélkül elhelyezett közlemény vagy elvállalt szerkesztői, lektori megbízás könnyen olyan helyzetbe hozhatja a kutatót, ami a jó hírneve rovására megy. Sajnos a nagy kiadói csoportok sem elég körültekintőek, került már indexelésre parazita folyóirat az Elsevier, és a lektorált nyílt hozzáférésű folyóiratokat indexelő DOAJ adatbázis részéről is.

(Forrás: https://www.mtmt.hu/system/files/parazita_folyoiratok.pdf. Letöltés 2014.05.28)

Mire jó az MTMT és mire nem?

A Magyar Tudományos Művek Tára jó dolog. Miközben az MTMT országos és mindenkire érvényes objektivitással gyűjti, reprezentálja és méri a kutató és az őt foglalkoztató intézmény tudományos teljesítményét – és ezen adatok hiteles forrásaként is szolgál –, a nagyközönség és a nemzetközi tudományos közösség számára is könnyen elérhetővé teszi a hazai tudósok publikációinak adatait. Növeli a magyar tudományos intézmények internetes láthatóságát, és eszközként szolgálhat a kutatásra fordított források feletti állami és civil kontroll számára. Az adatok összehasonlíthatósága ösztönzi a hazai egyetemek közti egészséges versengést, és jelzi a kutatóknak, hogy eddigi publikációs teljesítménye alapján hová pozicionálhatja magát a tudományterülete magyarországi művelői között.

Az intézmények vezetői számára forrásként szolgálhat stratégiai és tudománypolitikai döntéseik előkészítéséhez, intézményi standardok felállításhoz, tudományterületi trendek előrejelzéséhez, segédeszközként egyes intézeti problémák definiálásához, a pályázók, alkalmazottak értékeléséhez. Mindehhez természetesen az intézményi menedzsmentnek szüksége van az adatok feldolgozására alkalmas, képzett apparátusra, amely – akárcsak az MTMT által szolgáltatott adatok – objektívnak tekinthető és független az intézményi kutatói hierarchiától, például úgy, hogy szervezetileg közvetlenül az intézményvezetés alá tartozik. Nem kevésbé fontos tényező, hogy a menedzsmentben meglegyen a szándék az intézmény tudományos pozíciójának javítására, aminek nemcsak a presztízs- és befolyás-növekedés a következménye, hanem a magasabb részesedés a pályázati forrásokból, és az intézmény feljebb juttatása a nemzetközi rangsorokban. Amelyek, mint az előzőekben is láthattuk, hibáik ellenére továbbra sem látszanak veszíteni befolyásukból, és a külföldi hallgatókra egyre inkább számító magyarországi intézmények számára is mind fontosabbak lesznek.

Nem alkalmas viszont az MTMT az oktatási teljesítmény, a folyamatban lévő és a könyvben publikált kutatások megfelelő mérésére, ezeket más eszkö-

zökkel kell mérni, értékelni. Nem alkalmas a tudományterületek illetve – a publikációs szokások változása miatt – a tudósgenerációk tudományos teljesítményének összehasonlítására sem.

Trendek: minden megy tovább

A tudományos közléshez kapcsolódó vizsgált trendek mindegyike emelkedő tendenciát mutat: a kutatóra nehezedő publikációs nyomás nem enyhül, sőt, egyre erőteljesebb lesz. Intézményi könyvtára egyre kevesebb és egyre drágább előfizetett folyóirattal tudja támogatni kutatásait, és ezt egyelőre nem egyenlíti ki a nyílt hozzáférésű folyóiratok előretörése, bár ezek száma és tudományos súlya is növekszik, ahogyan a repozitóriumban és tudományos közösségi oldalakon elhelyezett közleményeké is, ezek minősége azonban kérdéses. Ahhoz, hogy a kutató a lehető legkevesebb időráfordítással írja meg közleményeit, egyre egyszerűbben használható és egyre univerzálisabb publikálás-támogató eszközök állnak a rendelkezésére. Mégis egyre több hibát és manipulációt követ el a közlés során, ahogyan a kiadók is, melyek közt a parazita kiadók is megjelentek, hogy megcsapolják a kutató pénztárcáját és hírnevét. Annak érdekében, hogy a szerzők és intézményeik a publikációkból a lehető legtöbb előnyre tegyenek szert, tudománymetrikus szakemberek munkáját vehetik igénybe, de sok esetben ez is fokozhatja a publikációs nyomást.

Tehermentesítés, tartózkodás és kiugrás – ki lehet-e szállni a körhintából?

Ha a publikációs nyomás nem is enyhül, másutt még lehet csökkenteni a terhelést. A nem oktató kutatókra óraadási teher nem hárul: ők a kutatásnak élnek, aminek kísérő terméke a publikáció. Bármily ellentmondásos, az egyetem – egy alapvetően az oktatásnak szentelt intézmény – nem oktató kutatói státuszokat is fenntart a kívánatos kutatási teljesítmény elérése érdekében. Ebben egyre fontosabb egy adminisztratív munkatárs, a pályázati referens (fund raiser) szerepe is, aki a pályázati és szponzori források kitalálásával lehetővé teszi a világszínvonalú kutatási programok lebonyolítását és e státuszok fenntartását. A sikeres egyetemek, amelyek megengedhetik maguknak, hogy kutatóik egy részét legalább egy időre kiemeljék a mókuserékből – ők a tartózkodók –, természetesen könnyebben jutnak ilyen forrásokhoz, de a rangsori helyzetük megőrzése érdekében az ilyen jellegű forrásigényük nagyon magas. Mekkora is? Az Oxfordi Egyetem 2011-ben 537,8 millió font, 2014 júniusi árfolyamon 202,1 milliárd forint kutatási támogatást gyűjtött; összehasonlításképp a teljes magyarországi felsőoktatás állami támogatása 2014-ben 136,7 milliárd forint, ami a három évvel ezelőtti oxfordi pályázati források 68%-a (22); (23). A magyarországi egyetemek tehát nem ebben a ligában játszanak, bár a nagy egyetemeink – mert

verseny itt is van – szintén tartanak fenn nem oktató vagy minimális óraszámú terhelte kutatói státuszokat.

Vannak kiugrók, mint a Nobel-díjas Randy Schekman. A magyarországi tudományos intézmények kutatói vajon megengedhetik-e maguknak, hogy vezető folyóiratokat röstöljanak ki a publikálási portfóliójukból? Vagy azt, hogy kiszálljanak a körhintából, és – mint a Higgs-bozon Nobel-díjas felfedezője – csak a kutatásra koncentrálnak a publikációs elvárásokra?

Irodalomjegyzék

1. Solla Price D. Little Science, Big Science. New York: Columbia University Press; 1963.
2. Mabe M. The growth and number of journals. *Serials: The Journal for the Serials Community*. 2003;16(2). 191-197
3. Björk B, Roos A, Lauri M. Global annual volume of peer reviewed scholarly articles and the share available via different Open Access options. *ELPUB2008 Conference on Electronic Publishing; Toronto, Canada2008*.
<http://ocs.library.utoronto.ca/index.php/Elpub/2008/paper/view/689/0>
[2014.04.25]
4. Pritchard S. The Rising Rate of Plagiarism, Careless Citation Practice, Bad Grammar, and Failure to Read (and I'm Not Talking About the Students). *portal: Libraries and the Academy* 2013;13(4):339-341. DOI: 10.1353/pla.2013.0032
5. Aitkenhead D. Peter Higgs: I wouldn't be productive enough for today's academic system. *The Guardian*. 2013.
<http://www.theguardian.com/science/2013/dec/06/peter-higgs-boson-academic-system> [2014.04.24]
6. Rauhvargers A. *Global University Rankings and Their Impact : EUA Report on Rankings 2011*. Brussels: European University Association; 2011. 85 p.
7. Vassiliou A. New international university ranking: Commission welcomes launch of U-Multirank. 2014(1).
http://europa.eu/rapid/press-release_IP-14-548_en.htm [2014.06.12]
8. McGuigan G. The Business of Academic Publishing. *Electronic Journal of Academic and Special Librarianship*. 2005;9(3):paper1.
http://southernlibrarianship.icaap.org/content/v09n03/mcguigan_g01.html
[2014.06.11]
9. Schekman R. How journals like Nature, Cell and Science are damaging science. *The Guardian*. 2013;(9/12).
<http://www.theguardian.com/commentisfree/2013/dec/09/how-journals-nature-science-cell-damage-science> [2014.04.24]

10. Sample I. Nobel winner declares boycott of top science journals. *The Guardian*. 2013;2013(9/12). <http://www.theguardian.com/science/2013/dec/09/nobel-winner-boycott-science-journals> [2014.04.24]
11. Van Orsdel L, Born K. Periodicals Price Survey 2007: Serial Wars. *Library Journal*. 2007;132(7)43-48.
12. Bosch S, Henderson K. Periodicals Price Survey 2014 : Steps Down the Evolutionary Road : *Library journal*. 2014;139(7) 23. http://lj.libraryjournal.com/2014/04/publishing/steps-down-the-evolutionary-road-periodicals-price-survey-2014/#_ [2014.04.11]
13. Tudományos művek nyílt hozzáférésű közzétételének irányelvei [Elnöki határozat]. Budapest: Magyar Tudományos Akadémia; 2012. http://mta.hu/data/cikk/11/97/91/cikk_119791/27_2012_elnoki_hat_Open_Access.pdf [2014.05.05]
14. Björk B, Roos A, Lauri M. Scientific journal publishing: yearly volume and open access availability. *Information Research*. 2009;14(1):paper 391. <http://www.informationr.net/ir/14-1/paper391.html> [2014.04.27]
15. Narin F, Stevens K, Whitlow E. Scientific co-operation in Europe and the citation of multinationally authored papers - Springer. *Scientometrics*. 1991;21(3):313-323.
16. Inzelt A, Schubert A, Schubert M. Incremental citation impact due to international co-authorship in Hungarian higher education institutions. *Scientometrics*. 2009;78(1):37-43.
17. House of Commons. Peer review in scientific publications : HC856. London: House of Commons, 2011. <http://www.parliament.uk/business/committees/committees-a-z/commons-select/science-and-technology-committee/inquiries/parliament-2010/peer-review/> [2014.04.19]
18. Bornmann L, Daniel H-D. How Long is the Peer Review Process for Journal Manuscripts? : A Case Study on *Angewandte Chemie International Edition*. *CHIMIA : International Journal for Chemistry*. 2010;64(1):72-77.
19. Sokal A. A Physicist Experiments With Cultural Studies. *Lingua Franca*. 1996;1996(May/June). <http://linguafranca.mirror.theinfo.org/9605/sokal.html> [2014.06.02]
20. Van Noorden R. Publishers withdraw more than 120 gibberish papers. *Nature*. 2014. <http://www.nature.com/news/publishers-withdraw-more-than-120-gibberish-papers-1.14763> [2014.04.25]
21. Steen R, Casadevall A, Fang F. Why Has the Number of Scientific Retractions Increased? *PLOSone*. DOI: 10.1371/journal.pone.0068397. Epub 2013.07.08
22. Research strategy [University of Oxford 2011] [cited 2014 2014.06.12]. <http://www.ox.ac.uk/research/research-strategy-new> [2014.06.12]
23. 2013. évi CCXXX. törvény Magyarország 2014. évi központi költségvetéséről (2013.12.21).

MOKSZ könyvtárak

Amerikából jöttünk...

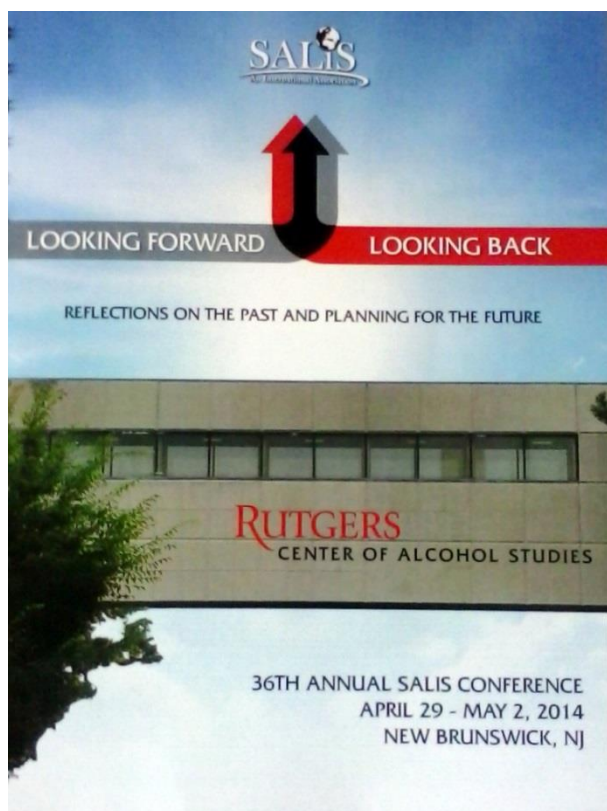
Kovács Beatrix, Palotai Mária

GYEMSZI IRF Országos Egészségtudományi Szakkönyvtár

Beszámoló a Substance Abuse Librarians and Information Specialists (SALIS) 36. konferenciájáról, New Brunswick (NJ), 2014. április 29. – május 2.

A konferencia címe: Looking forward, looking back: Reflections on the Past and Planning for the Future (Nézzünk vissza, lássunk előre: gondolatok a múlttól, tervek a jövőre).

Részvevők: dr. Palotai Mária, Kovács Beatrix GYEMSZI IRF Országos Egészségtudományi Szakkönyvtár

A konferencia házigazdája a Center of Alcohol Studies (CAS)¹ volt, mely a Rutgers, a New Jersey Állami Egyetemen belül működik 1962-től. A CAS az alkohol – és az alkohollal kapcsolatos problémákkal és ezek kezelésével foglalkozó interdiszciplináris kutatóközpont. Az intézetet a Yale Egyetem alapította. A Központ indította el az első függőségekkel foglalkozó oktatási programot, valamint 1940-től adja ki a *Quarterly Journal of Studies on Alcohol* folyóiratot, melyet ma *Journal of Studies on Alcohol and Drugs*² néven jelentet meg. A folyóirat az Egyesült Államok legrégebbi alkoholfüggőséggel foglalkozó folyóirata. 1992 óta könyvtárunkban is elérhető.

---

1 <http://alcoholstudies.rutgers.edu/>

2 <http://www.jsad.com/>

A címben megjelenő múltat és jövőt tükrözta a konferencia 17 előadása és 7 posztere is. Az elhangzó előadások közül több foglalkozott a házigazda intézet történetével, alapítójával, termékeivel és jelenlegi projektjeivel. A konferenciát szervező SALIS³ – az alkohol, dohány és egyéb kábítószeres területeken működő könyvtárosok és információs szakemberek nemzetközi szövetsége – 1978-ban alakult. A non-profit szervezet elmúlt 36 évről és digitalizációs tervéről átfogó előadást hallgattunk meg. A múlt eredményei mellett a különböző intézmények jelenlegi kutatásait, jó gyakorlatait is bemutatták a kollégák. Ilyen volt pl. a Nemzetközi Alkohol Információs Adatbázis⁴ bemutatása, a kanadai, angol, amerikai digitalizációs projektek munkafázisainak, problémáinak leírása, de friss információkat osztottak meg velünk a fiatal felnőttek anyaghasználatának változásairól, az alkohol- és kábítószer függők kezelőhelyeiről, a marihuána engedélyezéséről, az open access dokumentumok „ingyenességéről” is.

Minket leginkább a konferencia egyik „főszereplője” a CAS intézetet alapító Elvin Morton Jellinek (1890-1963) érdekelt, akit, az „alkoholizmus atyjaként” emlegetnek. Ő definiálta először az alkoholizmust, mint betegséget. A mai napig az általa kialakított Jellinek-formulát használják az alkoholbetegek számának becslésére, többek között a magyar Központi Statisztikai Hivatalban is. Az 1950-es években az alkoholizmus szakterületének elismert tekintélyeként dolgozott az Egészségügyi Világszervezetben (WHO). Az ismert szakmai tevékenysége mellett azonban életrajzának még mindig vannak hiányosságai. Az 1990-es évek végéig még azt sem lehetett tudni, hogy magyar származású volt-e, illetve, hogy mivel foglalkozott az 1930-as évekig. Dr. Hajnal Ward Judit, a CAS információs szolgálatának igazgatója munkatársaival és tanítványaival már évek óta kutatja Jellinek életét. Kutatásuk eddigi eredményét két órás előadássorozatotban foglalták össze. Rejtély és spekuláció: adalékok E.M. Jellinek megtéréséhez. (Mystery and speculations: Piecing together E.M. Jellinek's Redemption) címmel gyűjtötték össze az eddig ismert, felkutatott életrajzi adatait. Tudható többek között, hogy Jellinek New Yorkban született, édesanyja amerikai volt, édesapja pedig magyar. 3-4 éves korában költöztek Magyarországra, ahonnan 1920-ban menekült el és 1930 körül tűnt fel az Egyesült Államokban. Az egyik előadásból megtudhattuk, hogy több magyar szakemberrel vette körül magát az amerikai egyetemeken.

---

3 <http://www.salis.org/>

4 <http://www.drinksresearch.org/>

Hajnal Ward Judit tagja a Könyvtári Figyelő szerkesztőbizottságának, többek között publikál a Könyv, Könyvtár Könyvtárosban is. Rendszeresen jár Magyarországra és tart előadásokat szakmai rendezvényeken, például az Informatio Medicata – Informatio Scientifica konferencián. Tavalyi látogatásakor felkért minket

arra, hogy kapcsolódjunk be a kutatási témájukba. Anyaggyűjtésünk eredményéről posztert készítettünk, melyet szóban is bemutattunk a konferencián. Címe: *E.M. Jellinek személyének és munkásságának jelenléte a magyar szakirodalomban* (The impact of E. M. Jellinek's personality and work in the Hungarian literature). A magyar alkohol-helyzet bemutatása mellett egyrészt összefoglaltuk E. M. Jellinek szakmai munkásságának hatását a magyar alkoholológia területén, másrészt cikkeik alapján áttekintést adtunk dr. Kelemen Gábor és munkatársainak kutatásáról. A poszter megjelenítése és tartalma is tetszést aratott. Nagy örömmel töltött el minket, hogy az amerikai kollégák külön név szerint kiemelték szerepünket, segítségünket.

A rendezvény ideje alatt ünnepeltük meg a Journal of Studies on Alcohol and Drugs megalapításának 75. évfordulóját. Az esemény előtt csoportunknak bemutatták az intézetet, megnéztük a tárlókban elhelyezett kordokumentumokat.

Lehetőségünk nyílt megtekinteni a CAS könyvtárát,⁵ ahol külön Jellinek sarkot alakítottak ki. A könyvtár alkoholfogyasztással és az azzal összefüggő egészségi problémákkal foglalkozó nyomtatott és elektronikus dokumentumokat tár fel és szolgáltat. A gyűjtemény 150

ezer könyvből, folyóiratból, konferencia anyagból, tanulmányból és kormányzati dokumentumból áll. Több különgyűjteményük is van, például az alkohollal kapcsolatos monográfiák, cikkek, fényképek történeti gyűjteménye, de érdekes az alkoholtartalmú italok hirdetéseit feldolgozó kollekción is. Az olvasók a szakirodalmat adatbázisokban feltárva használhatják. A könyvtár a téma iránt érdeklő laikusok számára is nyitott.

Részt vettünk egy digitalizálási workshopon is, ahol bemutatták nekünk a készülő Jellinek Archívumot, melynek feltöltésében részt kívánunk venni.

A konferencia alatt közös és egyéni sétákon kicsit megismertük New Brunswicket. Meglátogattuk az 1766-ban alapított Rutgers Egyetem több régi és új épületét is. Láttuk például az 1809-ben épült eredeti Queen's College épületét és az újabb építésű egyetemi Alexander Libraryt.

---

5 <http://library.alcoholstudies.rutgers.edu/>

A 20. században két hullámban nagyon sok magyar vándorolt ki ebbe a kisvárosba. Az 1930-as években minden harmadik lakos magyar volt. Még ma is több magyar névtáblával találkoztunk, a város egyik részében pedig magyar templomokat, utcát, amerikai–magyar klubot láttunk. Az egyetemen, a CAS-ban is sok magyar származású szakember dolgozik.

A hétvégét a gyönyörű tavaszi, virágba borult New Yorkban tölthetjük. A modern felhőkarcolók mellett a 2011-ben 100. születésnapját ünneplő NY Public Library olvasótermeibe is beléphetünk, egyikében Munkácsy Mihály: Milton című festményét láttuk.

A konferenciára visszatérve, nagyon tetszett, hogy a szervezők és az előadók is ragaszkodtak a pontos kezdéshez, a prezentációk időben kezdődtek és mindig jutott idő a kérdésekre is. Nem volt olyan előadás, amihez ne kapcsolódott volna legalább 3-4 kérdés! A konferencia minden részt vevője nagyon aktív volt. Jó ötletnek tartjuk a „bingót”, már a regisztrációkor mindenki kapott egy információkat, kérdéseket tartalmazó oldalt (például: ki úszta át a La Manche csatornát?, kinek van kutyája?, ki golfozik?, ki beszél magyarul? stb.), az volt a feladatunk, hogy összekapcsoljuk az információkat a megfelelő emberekkel!

Köszönjük a támogatást munkahelyünknek, a GYEMSZI-nek, továbbá a SALIS-nek. Örülünk annak, hogy közvetlenül megismerhettük más földrész addikciókkal foglalkozó szakembereit, könyvtáros kollégáit. Bekapcsolódhattunk egy Magyarország számára is érdekes projektbe. A konferencián szerzett sok személyes kapcsolatot és dokumentumot igyekszünk megosztani az itthoniakkal.

BÚCSÚ

Utolsó levél Milinek...

dr. Horváthné Rapi Emilia (1957. június 20. – †2014. május 21.)

Kedves Milikénk!

Amikor csaknem tíz éve – 2004. június 5-én – megismertünk nem gondoltuk, hogy ilyen rövid ideig leszel közöttünk.

Nagyon örültünk Neked már az első perctől kezdve, mert az állandó 21:30 óráig tartó „ügyelői munkát” vállaltad magadra. Azután bevallom, egy kicsit nehezteltünk, amikor egyszer egy hosszabb távollét után kérted, hogy állítsuk vissza az eredeti ügyeleti rendet, mert Te is „normál” munkaidőben szeretnél dolgozni, ahogy mi, többiek. Akkor még nem értettük, hogy miért nem tudod vállalni azt a munkát tovább...

A leltározói munkakört kérted és láttad el azután – szinte az utolsó percig – olyan színvonalon, hogy kivívtad mindannyiunk elismerését. Remek ötleteid voltak a számlák kezelésével, a könyvek kísérő céduláinak nyomtatásával, elrendezésével és megőrzésével kapcsolatban.

A munkád is olyan volt, mint a hobbid, a patchwork készítése: nagyon precíz és hajszálpontos. Csak csodáltuk kitartásodat – amikor egyszer behoztad a kézimunkáidat – és a sok szépséget, amit mutattál.

Nem tudunk elfelejteni, mert pár évvel ezelőtt a könyvtári honlap számára Te fotóztál bennünket. Eredeti szakmád a fényképezés volt, így angyali türelemmel mindenkiről annyi képet készítettél, amennyit csak kértünk. Bőven volt miből válogatni. Túlzás nélkül állíthatom, hogy akkoriban a mi könyvtárunk munkatársai látszottak a legvidámabbaknak és a legfiatalabbnak egész Baranyában.

Te viszont nem szeretted, ha fotóznak. Azonnal letörölted a gépedről, ha valaki megörökített, így alig találtunk olyan képet, amin szerepelsz. Péter Zsuzsa kolleganóm jóvoltából tudunk most egyet megosztani az Orvosi Könyvtárak olvasóival.

Nagyon büszkén és igazi meleg szeretettel emlegetted két gyermekedet, Biankát és Kristófit.

Veled együtt izgultuk végig Kristóf tavalyi világszerte utját, amelynek egyedül vágott neki. És persze együtt gyönyörködtünk Bianka csodálatos bábuiban, amelyeket nagy örömmel készített szabadidejében. Egy-két kedvenced mindig Veled volt és a munkaszabádat díszítette. Most meghatva nézegetjük ezt az itthagott madarat...

Összeszorul a szívünk a Te általad elrendezett íróasztalod és üres széked láttán.

Bámulunk az akaraterődön, ahogy megpróbáltál úrrá lenni betegségeden. Sokáig mi is úgy gondoltuk, hogy nincs semmi komoly baj, nem fáj semmi, legyőzöd a kórt és utólag mosolyogva beszélsz róla. Úgy gondolom, Te is megszeretted Bennünket, hiszen a Veled váltott utolsó sms-ek így, vagy hasonlóképpen zárultak:

„próbálok hamar feljavulni, sosem vágytam még ennyire vissza közétek...”

Isten Veled Mili! Köszönjük, hogy a munkatársaid lehettünk!

*A PTE Pekár Mihály Orvosi és
Egészségtudományi Szakkönyvtár
dolgozó*

Szerzői útmutató

Az Orvosi Könyvtárak folyóirat célja aktuális orvosi könyvtárosi, könyvtár-szakmai és egészségügyi témájú információk közzétevése. Ezen belül megjelen-
tet eredeti és összefoglaló közleményeket, beszámolókat, híradást ad szak-
mai képzési lehetőségekről, úti jelentéseket, MOKSZ tagkönyvtárakat érintő
híreket közöl, valamint az orvos és könyvtáros szakma képző intézményei-
nek hallgatói számára publikálási lehetőséget biztosít, közli a hallgatók írá-
sait, illetve azok kivonatát. A kéziratok elbírálásának, illetve elfogadásának
joga a szerkesztőséget illeti. Az eredeti közlemények és az orvostörténet
rovatokban megjelent közlemények elbírálása peer-review rendszerben
történik, külső bírálók jóváhagyásával.

Kéziratok beküldése: a kéziratokat a szerkesztőség a *titkarsag@lib.sote.hu*
e-mail címen fogadja. Az eredeti közlemények Orvosi Könyvtárakban való
publikálásának feltétele, hogy a cikk korábban még nem jelent meg és az
Orvosi Könyvtárakhoz való benyújtással egy időben máshova még nem ke-
rült beadásra, valamint a kézirat benyújtását valamennyi szerző jóváhagyta
és a közlemény a Helsinki deklaráció (1975, revízió 2008) előírásainak
megfelel.

Az eredeti közlemények szerkezete: címdoldalon magyar és angol nyelvű
cím, szerző(k) neve és munkahelye(i) (a szerző neve mellett felső indexszel
jelölve); magyar és angol nyelvű összefoglaló max. 80-80 szó terjedele-
mben, megfogalmazásában a közlemény lényegét megragadó és annak szer-
kezetét követő; magyar és angol nyelvű kulcsszavak (max. 4-4); rövidítések
jegyzéke (angol nyelvű rövidítések lehetőség szerinti lefordításával); szöveg
(bevezetés, cél, módszer, eredmények, discussio/megbeszélés); irodalom-
jegyzék (Vancouver/ICMJE stílus); táblázatok, ábrák; táblázatok és ábrák
jegyzéke; levelező szerző elérhetősége.

Példák irodalomjegyzék formázására:

1. Birtalan Gy. A 2450 éves Hippokratész. *Orv Hetil.* 1990; 131(18): 981-983.
2. Palastanga N, Field D, Soames R. *Anatomy and human movement. Structure and function.* Edinburg: Butterworth-Heinemann, 2002. 677 p.
3. Strausz J. A bronchoscop szerepe a légutak nyitva tartásában. In: Péntes I, Lorx A. (szerk.). *A lélegeztetés elmélete és gyakorlata.* Budapest: Medicina, 2004. p. 665-669.
4. Kiss E. Tudástársadalom, globalizáció, actorok. INCO [Internet].
<http://www.inco.hu/inco11/global/cikk0h.htm> (2014.02.25.)

Semmelweis Egyetem Központi Könyvtár

[Források](#)
[Szolgáltatások](#)
[Bibliometria](#)
[Oktatás](#)
[Rendezvények](#)
[Orvosi Könyvtárak](#)
[Pályázatok](#)
[Egyetemi linkek](#)

Bejelentkezés

IP:193.6.208.6 (További info)
Email cím, vagy Neptun kód

Jelszó

Bejelentkezés

EduID login

Regisztráció

Elfelejtett jelszó

Tudásbázis

Tudásbázis

Tudásbázis Csoportok

Magunkról

Email: info@lib.sote.hu

Telefon:

Mikszáth tér kölcsönzés:

(1)459 15 00 / 60514

EOK épület kölcsönzés:

(1)459 15 00 / 60008

Skype:

I'm online

Könyvtárunkról

Nyitva Tartás

Munkatársak

TÁMOP 3.2.4-09/1/KMR-2010-0023 Semmelweis Tudáshálózat

Adatbázisok

Adatbázisok listája

Az adatbázis típusa:

Az előfizetés típusa:

ISI Web of Knowledge

- Web of Science
- Journal Citation Reports (Impakt Faktorok) 2007-
- Essential Science Indicators

További információk...

Ovid

- Ovid MEDLINE
- Ovid PsycINFO
- Primal Pictures
- EBM Reviews
- Biological Abstracts
- International Pharmaceutical Abstracts

További információk...

UptoDate

További információk...

EISZ

- Web of Science
- ScienceDirect
- SpringerLink
- Akadémiai Kiadó Szótárcomag
- Arcanum Digitális Tudománytár

Sciverse

- ScienceDirect
- Scopus

További információk...

EBSCOhost

- SPORTDiscus Full Text eléréssel
- CINAHL Full Text eléréssel
- Dentistry & Oral Sciences Source
- Academic Search Complete
- Health Source - Consumer Edition
- Health Source: Nursing/Academic Edition

További információk...

PubMed

További információk...

Magyar Tudományos Művek Tára

További információk...

A Magyar Orvosi Könyvtárak Szövetségének negyedévenként megjelenő hivatalos lapja
Kiadja: Semmelweis Egyetem

ISSN 2061-036X (Nyomtatott)

<http://lib.semmelweis.hu/moksz/orvosik.htm>

ISSN 2061-0378 (Online)

Lapigazgató

Dr. Vasas Lívía MOKSZ elnök PhD

e-mail: lvasas@lib.sote.hu

Főszerkesztő:

Batiz Judit

e-mail: jbatiz@lib.sote.hu

A MOKSZ és az Orvosi Könyvtárak szerkesztőségének címe

1088, Budapest, Mikszáth Kálmán tér 5.

Tel: +36 1 317-5030, Fax: +36 1 317-1048

<http://lib.semmelweis.hu>

Adószám: 18230082-1-42

Megjelenik 300 példányban

